

[Nørgaard Sørensen]

bevidst at satse på erhvervsuddannelserne, sikre en geografisk spredning, en større kapacitet og forbedrede økonomiske forhold, ligesom det kan være nødvendigt at satse på de alternative skoleformer, som både undervisningsministeren og hr. Ole Vig Jensen var inde på, såsom produktionsskoler, som vi jo i øvrigt har ganske gode erfaringer med; det kunne nok være muligt at overføre en del af det indhold, som findes i disse skoler, til noget af det eksisterende uddannelsessystem.

Vi håber, at partierne kan være enige om at tage politiske initiativer for de 16-19-åriges uddannelser, således at disse uddannelser ikke udvikler sig til et system præget af både planløshed og uoverskuelighed.

Hvad angår de radikales forslag til motiveret dagsorden, kan vi på baggrund af det, jeg har sagt tidligere om bl. a. erhvervsuddannelsesrådets henstilling, principielt ikke være uenige heri, men vi mener ikke, at man ved en forespørgselsdebat, der af undervisningsministeren er lagt op som en bred debat med mange ideer til løsning, kan tage enkelt-punkter ud og løse dem under selve forespørgselsdebatten. Vi mener, det er en god redegørelse, undervisningsministeren er kommet med, og vi har også mærket os den velvilje, undervisningsministeren har over for et konkret udspil.

Jeg skal derfor på socialdemokratiets og venstres vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget tager undervisningsministerens redegørelse til efterretning og samtidig konstaterer ministerens tilsagn om i næste samling at fremkomme med et konkret udspil til løsning af problemerne for det 10.-12. uddannelsesår, går tinget over til næste punkt på dagsordenen.«

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår nu i forhandlingen.

Halvgaard (FP):

Det er forståeligt, at politiske partier med mellemrum ønsker debatten om de 16-19-åriges uddannelse taget op her i folketinget,

en aldersgruppe, der, som forholdene er i dag, har forladt en invalideret folkeskole og kun kan se fremtiden i møde med usikkerhed, med adgangsbegrænsning til et videre uddannelsesforløb og dertil en stor risiko for arbejdsløshed.

Udgangspunktet for denne forespørgselsdebat er den eksplosive elevtilgang til gymnasiet, med forventning om et panikagtigt, dyrt og uhensigtsmæssigt gymnasiebyggeri. I 1978 begyndte ca. 37 pct. af en årgang i gymnasiet eller HF, og i år regner man med at komme op på ca. 40 pct. En stor del af disse elever kan ikke opfylde de krav, gymnasiet hidtil har stillet, og det indebærer, at der vil blive slækket på kravene til en studentereksamen, til ubodelig skade for de elever, der virkelig er gymnasieegnede.

Faren for, at det vil gå med studentereksamen, som det desværre gik med realeksamen, er indlysende, når man kender socialdemokratiets mål og ønsker med vor uddannelsespolitik. Den kundskabsforningelse, som er sket på folkeskoleområdet, er allerede smittet af på niveauet i gymnasiet. Det viser den kendsgerning, at en studentereksamen i dag faktisk svarer til, hvad en præliminæreksamen var for år tilbage.

Bl. a. af den grund forkaster fremskridtspartiet ethvert forslag om fri adgang til gymnasiet, som vil betyde en endnu større forringelse af det faglige niveau. Forældres pres skal ikke være afgørende for en elevs påbegyndelse af gymnasieundervisningen; det må absolut være evner og anlæg, som skal være afgørende. De adgangskriterier, som eksisterede tidligere, må bibeholdes, og der skal stilles større krav til eleverne.

Skal folketinget løse problemerne med hensyn til de 16-19-årige, må man naturligvis indgående analysere forholdene, og tager man forespørgslen som udgangspunkt, må man også naturligt stille spørgsmålet: hvorfor denne eksplosive tilgang til gymnasiet? Der kan blive to svar. Det ene: at folkeskolens tilbud er utilstrækkelige. Det andet: frygten for arbejdsløshed.

Hvad angår folkeskolen, er det jo sådan, at såvel barn som forældre, ja, også erhvervslivet har mistet respekten for folkeskolen, og det er forståeligt. Folketingets flertal har med den nye folkeskolelov simpelt hen ødelagt folkeskolen: man har afskaffet realeksamen, gjort prøverne illusoriske og mindsket kravet